

μιλημένους ἀπ' αὐτόν. Τί ἄνθρωπος νᾶνε! Καὶ πῶς ἔμαθε τὸ χωριὸν μας καὶ τὸ σπιτί μας; Καὶ τί συμφέρον εἶχε νὰ μὲ κἀνῆ νὰ νοιώσω τέτοια χαρὰ ἀφ' οὗ δὲν μ' ἐγνώριζε καθόλου; Πέ μου το, παιδί μου!

Ὁ υἱὸς διελογίζετο.

— Ποῦ εἶνε αὐτός; ὁ ἀξιωματικός; αὐτός ὁ ἄνθρωπος; ἐξηκολούθησεν ἡ γραῖα θέλω νὰ τὸν ἰδῶ· θέλω νὰ φιλήσω τὸ χέρι του. Πήγαινε με γρήγορα νὰ τὸν ἰδῶ, παιδί μου!

— Εὐθύς! ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης ἀνανήψας ἐκ τῶν διαλογισμῶν του.

Ἐλαβε τὴν μητέρα του ἀπὸ τῆς χειρός· διήλθον ἐσπευσμένως τὴν πλατεῖαν, εἰσῆλθον εἰς τὴν πρὸς τὸν στρατῶνα ἄγουσαν ὁδόν, ἔφθασαν εἰς αὐτὸν καὶ ἔστησαν τριάκοντα βήματα ἀπὸ τῆς θύρας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἦσαν σχεδὸν πάντες οἱ ἀξιωματικοὶ ἀναμένοντες τὴν μεγάλην ἀναφορὰν. Ἡ γραῖα παρετήρει ἀπλήστως, ὀρμεμφύτως δὲ καὶ ὁ υἱὸς ἠρέυνα ἀγνοῶν ποῖον ἀνεζήτει.

— Ποῖος εἶνε; τὸν εἶδες; Δεῖξέ μου τονε.

— Δὲν τὸν βρῆκα ἀκόμα.

— Γιὰ ἰδέ, ἰδέ καλὰ, μάνα, καὶ θὰ τὸν βρῆς.

— Νά, νὰ αὐτὸς ποῦ ἀκουμβᾷ 'ς τὸν τοῖχο. ὄχι, δὲν εἶν' αὐτός, δὲν εἶνε αὐτός· ὁ ἄλλος θᾶνε· αὐτὸς ποῦ ἀνάθει τὸ σιγάρο του... στάσου νὰ γυρίσῃ... πρόσμενε... ὄχι, δὲν εἶνε οὐτ' αὐτός.

— Μὰ ποῖος εἶνε λοιπόν;

— Ἄ! νά τος! Ναί, ναί αὐτὸς εἶνε. Αὐτὸς ποῦ ἀκουμβᾷ τὸ χέρι του 'ς τὸν ὄμο τοῦ ἀλλουνοῦ ποῦ εἶνε σιμά του.

— Αὐτός;

— Αὐτός, αὐτός!..

— Μάνα μου τί λές;

— Αὐτὸς εἶνε, σοῦ λέγω!

— Ἀλήθεια! μὴν ἔχῃς λάθος; τὸν ἐγνώρισες καλὰ; ἀνέκραξεν ὁ στρατιώτης θλίβων τὰς χεῖρας τῆς μητρὸς του.

— Παίρνω ὄρο ποῶς εἶν' αὐτός!

Ὁ στρατιώτης προσήλωσε τὸ βλέμμα του ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ του καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος παρατηρῶν αὐτόν.

Ἄλλ' ἡ μήτηρ, ἣτις περὶ τοῦ υἱοῦ της μόνον ἐσκέπτετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀδιαφοροῦσα περὶ πάντων, ἐνηγκαλίσθη αὐτὸν καὶ λαβούσα τὸ μετάλλιον διὰ τοῦ δείκτου καὶ τοῦ ἀντίχειρος τῆς δεξιᾶς χειρός, τὸ ἐπλησίασεν εἰς τὸ πρόσωπόν της, παρετήρησε προσεκτικῶς ἐκὰς τέραν τῶν πλευρῶν του καὶ εἶπε μειδιῶσα εἰς τὸν στρατιώτην, ὅστις ἔμεινεν ἀκίνητος παρατηρῶν τὸν λοχαγόν.

— Βάζω στοίχημα πῶς 'ς αὐτὸ τὸν κόσμον, ὕστερα ἀπὸ τὴν μανούλα σου τὸ πρᾶγμα ποῦ ἀγαπᾷς περισσότερον... εἶνε αὐτό... καὶ ἀνήγειρε

τὸ μετάλλιον καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ταινίας του.

— Ὅχι! ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης χωρὶς νὰ στραφῆ.

— Ὅχι; Τί πρᾶγμα λοιπόν ἀγαπᾷς περισσότερον εἰς τὸν κόσμον ὕστερα ἀπὸ τὴν μανούλα σου; ἠρώτησεν ἡ γραῖα μετὰ στοργῆς μειδιῶσα.

Ὁ στρατιώτης ἤγειρε τὸν βραχίονα καὶ τείνας τὸν δείκτην πρὸς τὸν λοχαγόν του ἀπήντησε:

— Αὐτὸν δὲ τὸν ἄνθρωπο!

(Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ τοῦ Edmondo de Amicis.)

A. Π. Κ.

Τὸ ζήτημα τῆς βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῶν ἡμετέρων οἴνων εἶνε ἐκ τῶν σπουδαιότατων σήμερον, ὅτε ἡ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ζήτησις αὐτῶν αὐξάνει ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἕνεκα τῆς ἐν ἄλλαις οἰνοφόροις χώραις τῆς Εὐρώπης ἐπισκῆψεως τῆς φυλλοξήρας. Τοῦτου ἕνεκα ἐκρίναμεν καλὸν νὰ μεταφέρωμεν ἐκ τοῦ καλλίστου περιοδικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας» ὅσα περὶ τούτου γράφει ὁ εἰδικώτατος αὐτοῦ συντάκτης κ. Π. Γεννάδιος, παρέχοντες οὕτως εἰς αὐτὰ εὐρύτεραν δημοσιότητα χάριν τῶν Ἑλλήνων ἀμπελοφύλων.

Σ. τ. Δ.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ

τῶν μελάνων οἴνων τῆς Ἑλλάδος

Ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἕκτακτος ὑποτίμησις τοῦ λευκοῦ γλεύκου καὶ ἡ εἰς λίαν συμφερούσας τιμὰς διάθεσις τοῦ μέλανος καταδεικνύουσι ἐναργέστατα ἅπαξ ἔτι τὸ εἶδος τῶν ἀμπέλων, ἃς δέον νὰ χρησιμοποιῶσι κατὰ προτίμησιν οἱ κτηματῆται οἱ καταρτίζοντες νέους ἀμπελώνας.

Ἡ ἐφέτος κυρίως καταστάσα πασιφανῆς προτίμησις τῶν μελάνων ἡμῶν οἴνων ὀφείλεται εἰς τὸ ἐκ δέκα περίπου ἑκατομμυρίων ἑκατολίτρων(1) οἴνου ἐτήσιον ἔλλειμμα τῆς Γαλλίας τὸ προερχόμενον ἐκ τῶν καταστροφῶν, ἃς ἡ φυλλοξήρα ἐπήνεγκεν εἰς τοὺς ἀμπελώνας τῆς χώρας ταύτης. Εἰρήσθω δ' ἐν παρόδῳ ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦτο εἶνε ἀνώτερον τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐξ ἐνὸς περὶ τοῦ ἑκατομμυρίου στρεμμάτων ἀμπελώνων τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἔλλειμμα τοῦτο ἡ Γαλλία ἀναγκάζεται κατ' ἔτος ν' ἀναπληροῖ προμηθευομένη οἴνους ἐκ διαφόρων χωρῶν. Καὶ ἐκ μὲν τῶν 50 περίπου ἑκατομμυρίων χιλιogramμων σταφίδων ἑλληνικῶν καὶ μικρασιατικῶν κατασκευάζει $1\frac{1}{2}$ ἑκατομ.ὼς ἔγγιστα ἑκατόλιτρα ξανθοῦ κοινοῦ οἴνου, τὰ δὲ ἕτερα $8\frac{1}{3}$ ἑκατομμύρια προμηθεύεται κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ἐξ Ἰσπανίας, κατὰ δεύτερον δὲ ἐξ Ἰταλίας καὶ κατὰ τρίτον ἐξ Οὐγγαρίας, Ἀλγερίας καὶ Ἀνατολῆς (Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας). Πολλοὶ τῶν οἴνων τούτων καὶ οἱ ἰδίως οἱ Οὐγγρικοὶ εἶνε

1) Τὸ ἑκατόλιτρον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 78 ὀκάδας.

λευκοί· λευκοί ὡσαύτως δέον νὰ θεωρηθῶσι καὶ οἱ σταφιδίται οἶνοι ὡς καὶ τὰ τῆ βοήθεια σακχάρους παρασκευαζόμενα ἐν Γαλλίᾳ πάμπολλα λάγγυρα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐξοδευόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν οἶνοι εἶνε μέλανες, οἱ οἰνοποιοὶ ἀναγκάζονται νὰ ἐπιζητῶσι καὶ νὰ προσφέρωσι μεγαλητέρας τιμὰς διὰ τοὺς μέλανας οἶνους, ὧν ἡ ἀξία εἶνε ἀνάλογος τῆς βαθύτητος τοῦ χρώματος καὶ τῆς οἰνοπνευματικῆς δυνάμεως αὐτῶν. Τοὺς οἶνους δὲ τούτους χρησιμοποιοῦσιν οὐχὶ ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ συγκιρῶντες μετὰ τῶν λαγγύρων, τῶν σταφιδιτῶν καὶ τῶν λευκῶν οἶνων οὕς οὕτω μετατρέπουσιν εἰς μέλανας.

Μέχρι τοῦδε οἱ ἡμέτεροι οἶνοι εἰσαγόμενοι εἰς Γαλλίαν ἐπεβαρύνοντο δι' εἰσαγωγικοῦ τέλους $4\frac{1}{2}$ φράγκων κατὰ ἑκατόλιτρον (78 ὀκάδας), ἐνῶ οἱ τῆς Ἰσπανίας καὶ Ἰταλίας προστατευόμενοι ὑπὸ εἰδικῶν συμβάσεων ὑπεβάλλοντο εἰς δασμὸν μόνον δύο φράγκων. Καὶ μ' ὄλον τοῦτο οἱ οἶνοι τῆς Κύμης, τῆς Λευκάδος, τῆς Κερκύρας ἐπροτιμῶντο ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοὺς κοινούς οἶνους τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἐντεῦθεν γίνεται καταφανὴς ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ αὐξήσις τῆς ζητήσεως, ἥτις θὰ ἐπέλθῃ διὰ τοὺς ἡμετέρους οἶνους χάρις εἰς τὴν πρό τινας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας ὑπογραφείσας ἐμπορικῆς σύμβασιν, δι' ἧς οἱ ἡμέτεροι οἶνοι θὰ τεθῶσιν ἐν ἴσῃ φορολογικῇ μοίρᾳ πρὸς τοὺς Ἰσπανικούς καὶ Ἰταλικούς, ἐπιβαρυνόμενοι ἐν τῷ μέλλοντι δι' εἰσαγωγικοῦ τέλους δύο μόνον φράγκων κατὰ ἑκατόλιτρον ἀντὶ $4\frac{1}{2}$.

Ἡ ἔνεκα τῆς εὐεργετικῆς ταύτης συμβάσεως προσδοκωμένη αὐξήσις τῆς ζητήσεως τῶν ἡμετέρων μελάνων οἶνων καὶ ἡ εὐτέλεια τῶν τιμῶν τῶν λευκῶν, ἡ λίαν καταφανὴς γενομένη ἐφέτος, ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν τρία τινα ἤτοι α.) τὴν εὐθύτητα καὶ καλὴν πίστιν περὶ τὴν συναλλαγὴν μετὰ τῶν ξένων τῶν προμηθευομένων οἶνους παρ' ἡμῶν β.) τὴν εἰς τοὺς νέους ἀμπελώνας φύτευσιν ἀμπελῶν μελανοσταφύλων καὶ γ.) τὴν διὰ τοῦ ἐγκεντρισμοῦ βαθμιαίαν τροπὴν τῶν λευκοσταφύλων εἰς μελανοσταφύλους ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἐν αἷς ἐπικρατοῦσιν αἱ πρῶται.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐν ταῖς δοσοληψίαις ἡμῶν μετὰ τῶν ξένων ἐμπόρων ἐπιβαλλομένην εὐθύτητα καὶ καλὴν πίστιν εἶνε περιττὸν νὰ ἐπιμένω, διότι εἰς πάντας εἶνε γνωστὰ αἱ ἐπελθοῦσαι εἰς τινα τῶν γεωργικῶν ἡμῶν προϊόντων καταστρεπτικαὶ συνέπειαι· τῆς πλεονεξίας καὶ τῆς ἀπληστίας τινῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων παραγωγῶν. Ἡ ἐκμηδένισις τῆς ἐν Τύνιδι ἐξοδύσεως τοῦ ἡμετέρου πρινοκοκκίου ὀφείλεται εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Τριπολιτῶν ἐμπόρων λίαν ἐπιτηδεῖαν καὶ ἐπίπονον ἀνάμιξιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ περικαρπίου τοῦ ὀρόβου, ἡ δὲ μείωσις τῆς ἐν Γαλλίᾳ καταναλώσεως καὶ ἐπὶ τέλους ἡ ἐντελής ἀποκρούσις τοῦ καπνοῦ

τῆς Ἀργολίδος εἰς τὴν νόθευσιν τοῦ εἶδους τούτου διὰ διαφόρων ξένων ὑλῶν. Ἡ ἀρχικὴ δὲ αἰτία τῆς ὑπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἀποκρούσεως τῆς ἡμετέρας βητίνης καὶ τῶν ἐκ ταύτης προϊόντων εἶνε ἡ ἐν αὐτοῖς ἀνάμιξις ἄμμου κτλ. (καὶ χελῶνας ἀκόμη εὐρέθησαν ἐν τῷ ἐλληνικῷ κολοφωνίῳ). Οἱ κάτοικοι τῆς Αἰδηψοῦ καὶ τῶν Γαργαλιάνων μεταμέλονται βεβαίως ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἐζημίωσαν τοὺς Γάλλους καὶ Ἰταλοὺς ἐμπόρους ἐπιτρέψαντες νὰ πωληθῶσιν αὐτοῖς νενοθευμένοι οἶνοι, οἵτινες διεφθάρησαν πρὶν ἢ μετακομισθῶσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον. Μετὰ λύτης δὲ μανθάνομεν ὅτι ἐφέτος πλεῖστοι μὲν οἶνοι τῆς Λευκάδος ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν κατ' ἔτος ἀγοραζόντων αὐτοὺς ξένων ἐμπόρων ὡς νενοθευμένοι πολυτρόπως, οἱ εἰς Βενετίαν δὲ μεταφερθέντες οἶνοι τῆς Κερκύρας εὐρέθησαν περιέχοντες δηλητηριώδεις χρωματιστικὰς οὐσίας. Ἐσμὲν βέβαιοι ὅτι ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα παθήματα τῶν ἡμετέρων παραγωγῶν ἐγένοντο αὐτοῖς μαθήματα, καὶ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι θὰ μεριμνῶσιν ὅπως αἱ κοινότητες αὐτῶν ἀποκτῶσι φήμην ἀγορῶν ἐντίμων, διότι ἡ καλὴ πίστις εἶνε ἡ βᾶσις τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ἐδραϊώσεως τοῦ ἐμπορίου πάσης χώρας.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν διὰ μελανοσταφύλων ἀμπελων φύτευσιν τῶν ἤδη καταρτιζομένων ἀμπελώων ἀνάγκη νὰ εἴπω ὅτι δέον νὰ προτιμῶνται κατὰ πρῶτον μὲν λόγον τὰ εἶδη τῆς Κύμης, τῆς Λευκάδος καὶ τῆς Κερκύρας, κατὰ δεύτερον δὲ τὰ τῆς Πάρου καὶ τῶν ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους μελανοσταφύλα κλήματα, διότι τὰ εἶδη ταῦτα φέρουσιν οἶνους λίαν μέλανας καὶ περιέχοντας μέχρι 13, 14 καὶ 15 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν οἰνόπνευμα, πλεονεκτήματα περιζήτητα ὑπὸ τῶν προμηθευομένων οἶνους διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Τέλος ἡ διὰ τοῦ ἐγκεντρισμοῦ βαθμιαία τροπὴ τῶν πλείστων λευκοσταφύλων ἀμπελῶν ἐπαρχιῶν τινῶν εἰς μελανοσταφύλους εἶνε ἔργον ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν ὑπὸ τῆς καθ' ἑκάστην ἀξαναούσης τιμῆς καὶ ζητήσεως τῶν μελάνων ἐλληνικῶν οἶνων, εἶνε δαπάνη ἐπιβαλλομένη τοῖς κτηματίαις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐγκεντρίσεως θεωρῶ σπουδαιότατον διὰ τινὰς ἰδίως ἐπαρχίας, ἐνθα ἐπικρατεῖ ἡ λευκοσταφύλος ἄμπελος, περιγράφω ἐνταῦθα λεπτομερῶς τὴν καταλληλοτέραν μέθοδον πρὸς ἐγκέντρισιν ἀνεπτυγμένων ἀμπελῶν, ἂν καὶ αὕτη εἶνε παρ' ἡμῖν κοινοτάτη καὶ ἀπὸ παναρχαιότατων χρόνων γνωστὴ, ὡς καταφαίνεται ἐκ τινος τοῦ Φλωρεντίνου περιγραφῆς περὶ ἐγκεντρίσεως τῆς ἀμπελοῦ διασωθείσης ἐν τοῖς «Γεωπονικοῖς (Βιβλ. 4ον Κεφ. 12ον)».

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης πᾶσα ἄμπελος δύναται νὰ ἐγκεντρισθῇ ἐπιτυχῶς. Καταλληλοτέρα δ' ἐποχὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης εἶνε

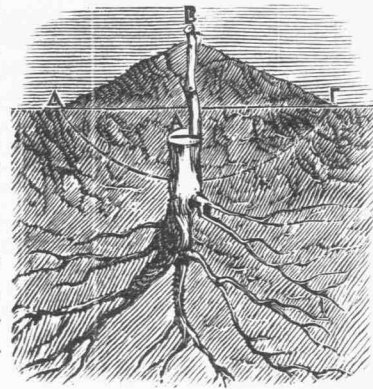
ή τῆς ἐνάρξεως τῆς βλαστήσεως, ἤτοι ἀπὸ τῶν μέσων τῶν Φεβρουαρίου μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀπριλίου, ἀναλόγως τοῦ κλίματος καὶ τῆς πρωϊμότητος ἢ τῆς ὀψιμότητος τῆς ἀνοίξεως. Οὐχ ἦττον ἢ κατὰ τὸ δυνατόν πρωϊμώτερα καὶ ἐν ἡμέρᾳ ξηρᾷ καὶ εὐδίᾳ ἐγκέντρισις εἶνε προτιμώτερα. Τὴν πρὸς ἐγκέντρισιν ἄμπελον περιλακκώομεν (ἐλακκώομεν) καὶ τίμνομεν διὰ πρίονος ὀριζοντείως καὶ εἰς βάθος 5—20 ἑκατ. τοῦ μέτρου κάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὀριζοντείως τμηθέντος μέρους τῆς ἀμπέλου λειαινόμεν διὰ κοπτεροῦ μαχαιριδίου ἢ κλαδευτηρίου, διὰ δὲ σμίλης, μικροῦ πελέκως ἢ ἰσχυρᾶς μαχαίρας σχίζομεν ἐν τῷ μέσῳ τὸ πρέμνον μέχρι 5—7 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ θέτομεν σφήνα ἐν τῇ ῥωγμῇ, ἵνα αὕτη μείνῃ χαινουσα. Ἀκολούθως ἐκ τοῦ εἶδους τῆς ἀμπέλου, ἣν προτιθέμεθα νὰ πολλαπλασιάσωμεν, λαμβάνομεν ἔνθεμα (κεντράδιον ἢ κονδύλιον), ἢ τὸ τεμάχιον κληματίδος (βέργας) φέρον δύο ἢ τρεῖς ὀφθαλμούς (μάτια, ἴδε τὸ σχ. 1), οὕτως τὸ κάτω ἄκρον ἀφοῦ διὰ κοπτεροῦ μαχαιριδίου λεπτύνομεν δι-

δοντες αὐτῷ σχῆμα οὐχὶ σφηνῶς, ἀλλὰ λεπίδος μαχαίρας (σχ. 1 γ.δ.), εἰσάγομεν εἰς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τῆς ῥωγμῆς μέχρι τοῦ πελεκηθέντος αὐτοῦ μέρους, προσέχοντες ἵνα οἱ φλοιοὶ τοῦ τε ἐνθέματος καὶ τοῦ πρέμνου ἔλθωσιν εἰς ἀκριβῆ ἐπαφήν. Κατόπιν ἐξάγομεν τὴν σφήνα καὶ ἀλείφομεν ἅπασαν τὴν τομὴν καὶ τὸ σχίσμα τῆς ἀμπέλου διὰ μίγματος ἐκ βεβεργμένης ἀργίλλου (γλίνας) καὶ βοείας κόπρου. Οἱ ἐπίδησοι ἐν ταύτῃ περιπτώσει εἶνε ὄλως περιττοί, ἐκτός ἐάν ἢ ἐγκεντρίζομένη ἄμπελος ἦνε νέα καὶ ἐπομένως ἢ διάμετρος τοῦ πρέμνου αὐτῆς μικρὰ, ὅτε τὸ ἔνθεμα ἄνευ ἐπίδησου δὲν στερεοῦται ἐν τῇ ῥωγμῇ ἰσχυρῶς. Τελεσθεῖσης τῆς ἐργασίας ταύτης ἢ ἐγκεντρισθεῖσα ἄμπελος παραχώνεται καλυπτομένου καὶ τοῦ ἐξέχοντος ἐνθέματος, διὰ τῆς περίεξ αὐτοῦ συσσωρεύσεως λεπτοῦ χώματος ἐν σχηματικῶν (σχ. 2 β.γ.δ.). Οὕτω ἢ ἐγκεντρισθεῖσα ἄμπελος προφυλάσσεται ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, αἵτινες, ἐάν τύχῃ νὰ ἦνε ξηρασία δύνανται ν' ἀπορροφήσωσιν ἅπασαν τὴν ἱκμάδα τοῦ ἐνθέματος καὶ οὕτω ν' ἀποτύχῃ ἢ ἐγκέντρισις. Ὅπως δὲ φαίνονται ἀκριβῶς αἱ θέσεις τῶν ἐγκεντρισθεῖσων ἀμπέλων καὶ οὕτω καθίστανται προσεκτικοὶ οἱ κατὰ τὴν καλλιέργειαν εἰσερχόμενοι ἐν τῷ ἀμπέλῳ ἐργάται, παρ' ἑκάστη αὐτῶν ἐμπήγνυται κάλαμος ἢ στυλάριον ἐξέχον τῆς ἐπιφανείας τοῦ κώνου κατὰ μίαν ἢ δύο σπιθαμὰς. Ἡ παρὰ τὰς ἐγκεντρισθείσας ἀμπέλους γῆ σκαλίζεται ἐλαφρῶς καὶ συνεχῶς διὰ σκαλιστηρίου

καὶ βοτανίζεται, ποτίζεται δὲ ἐάν ὁ καιρὸς ἦνε ξηρὸς τὸ δὲ ὕδωρ πρόχειρον.

Αἱ κληματίδες, ἐξ ὧν λαμβάνονται τὰ ἐνθέματα ἐκλέγονται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κλαδεύσεως. Αὐταὶ δεόν νὰ εἶνε εὐρωστοὶ, πυκνοκόμβοι, δηλαδή νὰ φέρωσι τοὺς ὀφθαλμούς κατὰ μικρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, νὰ ἔχωσι δὲ μετρίαν διάμετρον καὶ ὀλίγην, εἰ δυνατόν, ψύχαν. Ἀποσπῶνται δὲ ἀπὸ τοῦ φέροντος αὐτὰς βραχίονος τῆς ἀμπέλου ἀποκοπτόμεναι σύρριζα. Ἐκάστης τῶν κληματίδων τούτων ἀποκόπτομεν τὴν ἄκραν καὶ διατηροῦμεν μόνον τὸ κάτω μέρος φέρον πέντε ἕως ὀκτὼ κόμβους (μάτια). Τὰ τεμάχια ταῦτα θάπτομεν ἀμέσως ἐντὸς λάκκου ἔχοντος βάθος 20—30 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου καὶ ἀνορουσομένου εἰς μέρος βορεινὸν καὶ προφυλασσόμενον ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Οὕτω δὲ θεταμμένα διατηροῦνται ἐν ἀρίστη καταστάσει μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἐγκεντρίσεως, ὅτε ἐκθαπτόμενα, καθ' ὅσον παρουσιάζεται ἀνάγκη, παρασκευάζονται διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐνθέματα. Καὶ ἐκ μὲν τῶν μεγαλειτέρων τεμαχίων δυνάμεθα νὰ παρασκευάσωμεν δύο ἐνθέματα ἐκ δὲ τῶν μικροτέρων ἐν μόνον· δεόν δὲ νὰ φέρωσι τὰ ἐνθέματα ταῦτα ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς τὸ πολὺ κόμβους. Τὸ πελεκημένον μέρος τοῦ ἐνθέματος, ἢ τὸ κέντρον, ὅπερ ἐφαρμόζομεν ἐντὸς τῆς ἐπὶ τοῦ πρέμνου ἀνοιγομένης ῥωγμῆς, δεόν νὰ ἔχῃ μῆκος 5 τὸ πολὺ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου, ν' ἄρχηται δὲ εὐθὺς κάτωθεν τοῦ τελευταίου κόμβου (σχ. 1 α. β.). Δίδομεν δὲ σχῆμα εἰς τὸ κέντρον αἰχμῆς μα-

χαίρας ἐχούσης εὐρείαν ῥαχιν, διότι οὕτω ἐφαρμόζεται κάλλιον ἐπὶ τοῦ πρέμνου. Ἴνα μὴ δὲ τὸ κέντρον σχίζεται ἢ μία τοῦ πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ τομῆ γίνεται βαθυτέρα, μέχρι τῆς ἐντερώνης, (σχ. 1. β.) ἐνῶ ἢ ἀντίθετος γίνεται ἐπιπολαιότερα (σχ. 1 α.) Σχῆμα σφηνῶς δίδομεν εἰς τὸ κέντρον ὅταν ἐπὶ ἐκάστου πρέμνου τίθενται δύο ἐνθέματα, οὐχ ἦττον ἀπεδείχθη προτιμώτερα καὶ ταχυτέρα ἢ χρῆσις ἐνὸς μόνου ἐνθέματος.

Ἡ κάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ἐγκέντρισις τῶν ἀμπέλων εἶνε προτιμώτερα διὰ τὸ ἡμέτερον κλῆμα, διότι καλύπτοντες διὰ χώματος ἅπαν τὸ ἔνθεμα, τὸ προφυλάσσομεν ἀπὸ τῆς ξηρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ ἀπὸ τῶν ἀνέμων, οἵτινες μεγάλως ἐνοχλοῦσι τὰς ἐγκεντρίσεις. Καὶ αἱ μὲν νέαι ἄμπελοι, αἱ ἔχουσαι πρέμνον ὑγιές

έγκεντρίζονται εις βάθος δέκα τὸ πολὺ ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ὥστε ἀποτυγχανούσης ταύτης ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐκτέλεσις δευτέρας ἐγκεντρίσεως ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀμπέλου, ἀποκοπτομένου τοῦ πρέμνου αὐτῆς 5—10 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου βαθύτερον. Αἱ παλαιότεραι ἀμπελοὶ, αἱ ἔχουσαι συνήθως τὸ ἄνω μέρος τοῦ πρέμνου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ξηρὸν καὶ ἐφθαρμένον ἐγκεντρίζονται βαθύτερον κατὰ τὸ μέρος ἔνθα τὸ πρέμνον αὐτῶν εἶνε ἀκέραιον. Πολλάκις συμβαίνει τὸ πρέμνον νὰ εὑρίσκηται κεκλιμένον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρησιμοποιοῦται ἐνθемеα γωνιῶδες, ὅπερ τοποθετούμενον καταλλήλως ἐν τῇ ῥωγμῇ σχηματίζει στέλεχος κάθετον.

Ἡ δι' ὑγρᾶς ἀργίλλου καὶ βοείου κόπρου ἐπιχρῖσις τῶν τομῶν σκοπὸν ἔχει νὰ παρεμποδίσῃ τὸν ἀέρα νὰ ἔλθῃ εἰς συνάφειαν μετὰ τῶν πληγῶν καὶ ἐπομένως νὰ παρακωλύῃ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν τμηθεισῶν ἐπιφανειῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐγκεντρίσεως μέχρι τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἢ ἄμπελος δέον νὰ σκαλίζεται μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας τρεῖς τοῦλάχιστον. Τὰ κεντράδια ἄρχονται συνήθως βλαστάνοντα ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, πολλάκις ὅμως ἢ βλάστησις βραδύνει καὶ μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὁ ἀμπελοργὸς ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου δέον κατὰ δεκαπενθημερίαν νὰ ἐπισκέπτηται αὐτὰ ἵνα ἀποσπᾷ τὰς ἀπὸ τοῦ πρέμνου τυχόν φυομένας παραφυάδας καὶ νὰ στυλῶνῃ τὰ ἐκ τοῦ ἐνθέματος μετὰ δυνάμει βλαστάνοντα βλαστήματα. Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου δέ, ὅσων ἀμπέλων ἀπέτυχεν ἢ ἐγκέντρισις, ἀφίενται αἱ παραφυάδες, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς σημεῖον ὅπως κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐπαναληφθῇ ἢ ἐγκέντρισις. Πολλάκις συμβαίνει ἢ πρώτη βλάστησις τῶν ἐνθεμάτων νὰ ἦνε καχεκτικὴ, μετὰ τινα δὲ χρόνον ν' ἀποξηρανθῇ. Τὰ κεντράδια ταῦτα δυνατόν νὰ βλαστήσωσι καὶ ἐκ δευτέρου καὶ νὰ φέρωσιν ἰσχυρὰ καὶ εὐρωστα βλαστήματα.

Κατὰ τὸν Μαρὲ τὰ μέχρι τέλους Μαΐου βλαστάνοντα κεντράδια φέρουσι συνήθως καρπὸν εὐθύς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους. Οὐχ ἦττον τὸ εἰσόδημα τοῦτο εἶνε ἐλάχιστον. Τὸ δεύτερον ἔτος ὁ ἐγκεντρισθεὶς ἀμπέλων δύναται νὰ δώσῃ καὶ πλεόν τοῦ ἡμίσεος τακτικῆς εἰσοδήματος.

Κατὰ μῆνα Φεβρουάριον τοῦ ἐπομένου ἔτους αἱ ἐγκεντρισθεῖσαι ἀμπελοὶ κλαδεύονται ἀφαιρουμένων τῶν περισσῶν κληματίδων, τηρουμένου τοῦ νέου κορμοῦ βραχέος ἵνα προφυλάσσῃται ἀπὸ τῶν πρῶτων παγετῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀνέμων, οἵτινες, ἐὰν ἢ νεοσχηματισθεῖσα κεφαλὴ τῆς ἀμπέλου ἀπέχη πολὺ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, δύναται νὰ θραύσωσιν αὐτὴν ἢ καὶ νὰ ἀποσπάσωσιν τὸν κορμὸν ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐνώσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ παλαιοῦ στελέχους. Πρὸς

τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἐπαναλαμβάνονται καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὰ αὐτὰ σκαλίσματα, τὸ παράχωμα καὶ τὸ στήλωμα.

Τὸ τρίτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐγκεντρίσεως ὁ ἀμπέλων δύναται νὰ φέρῃ καὶ πλεόν ἢ τὸ τακτικὸν εἰσόδημα, ἐπαναλαμβάνονται δὲ αἱ τοῦ δευτέρου ἔτους περιποιήσεις. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀναπληροῦνται καὶ τὰ κενὰ διὰ καταβολᾶδων ἐκ τῶν ἤδη λίαν ἀνεπτυγμένων κληματίδων τῶν κεντραδίων.

Ἐκ λεπτομερῶν δοκιμῶν πολλῶν διακεκριμένων ἀμπελοργῶν ἐβεβαιώθη ὅτι διὰ τῆς ἐγκεντρίσεως τῆς ἀμπέλου ἐν οἰαδῆποτε ἡλικίᾳ οὔτε τὸ ποσὸν οὔτε ἢ διάρκεια τῆς παραγωγῆς αὐτῆς ἐλαττοῦται, κατορθοῦται μάλιστα ἢ οὕτως εἰπεῖν ἀναγέννησις τῶν γεγηρακότων κλημάτων, εἰς τὰ ὅποια οὕτω παρέχεται νέα δύναμις καὶ παρατείνεται ὁ βίος αὐτῶν. Ἡ ἐγκέντρισις δύναται ὡσαύτως νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἄριστον μέσον κατὰ τῶν ῥυαδῶν ἢτοι τῶν ριφιδῶν ἢ ἀκαμάτων, διότι αἱ ἀμπελοὶ αὗται ἐγκεντρίζομεναι καθίστανται λίαν καρποφόροι.

Π. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἐπιθεωρητὴς τῆς Γεωργίας.

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 793.]

Ἐν τινι τῶν προηγουμένων φύλλων τῆς Ἐστίας (Φυλ. 569, σελ. 742) εἶδομεν, ὅτι ὑπάρχει στενὴ σχέσηις τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν καθόλου αὐτοῦ φυσιογνωμίαν, ἢτοι πρὸς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου καὶ τὴν ἔκφρασιν, τὸ βῆμα καὶ τὸ παράστημα τοῦ σώματος, τὰς κινήσεις τῶν μελῶν κ.τ.λ. καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς φυσιογνωμίας δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸν χαρακτῆρα. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ προκατελημμένοι κατὰ τῆς ἀπὸ τῆς φυσιογνωμίας εἰκασίας τοῦ χαρακτῆρος δὲν δύναται ν' ἀρνηθῶσιν, ὅτι καθ' ἑκάστην αὐτοὶ οὔτοι περιπίπτουσιν εἰς ἀντίφασιν, μεταχειριζόμενοι ἀκουσίως ἐκφράσεις, οἵαι αἱ ἐξῆς: ὑπερήφανον βᾶδισμα, πονηρὸν βλέμμα, αὐθαδὲς μέτωπον, βλέμμα τρυφερὸν, ὑψηλόφρων μορφή κ.τ.λ. ἢτοι ἐκφράσεις χιλιάκις εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ἐπαναλαμβανομένας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας, καὶ τότε μόνον ἐχούσας ἐννοίαν τινα ὅταν δεχθῶμεν ὅτι ἢ φυσιογνωμία εἶνε, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον, τὸ κάτοπτρον τῆς ψυχῆς.

Δεχόμενοι τὴν παρατήρησιν ταύτην ὡς ἀληθῆ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναμνησκόμενοι ἐξ ὅσων εἴπομεν εἰς τὰ προηγουμένα φύλλα, ὅτι τὰ διάφορα